

غایت‌گرایی بدون توجه به فرآیند، مانع توسعه ایران است

محمود سریع‌القلم، استاد روابط بین‌الملل دانشگاه شهید بهشتی در نشست تخصصی «نقش هوش حسی در کارآمدی فردی و سازمانی» که در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد، به تبیین جایگاه هوش حسی در توسعه فردی، سازمانی و کشوری پرداخت.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، سریع القلم با اشاره به برداشت نادرست از مفهوم "هوش حسی" در کشور، اظهار داشت: در ایران، معمولاً از واژه هوش هیجانی یا عاطفی برای مفهوم "هوش حسی" استفاده می‌شود، اما ترجمه صحیح آن، نه به هیجان و نه به عاطفه، بلکه بیشتر به "حس" نزدیک است.

استاد روابط بین الملل دانشگاه شهید بهشتی با تأکید بر نقش حیاتی تصمیم‌گیری و یادگیری در سرنوشت جوامع، کشورها و سازمان‌ها گفت: در علوم انسانی طی ۲۰۰ سال گذشته هزاران نظریه در حوزه‌های گوناگون مطرح شده، اما دو واژه "تصمیم" و "یادگیری" از کلیدی‌ترین مفاهیم اند. اینکه چگونه تصمیم می‌گیریم و چقدر هویت ما آمادگی پذیرش یادگیری را دارد، مسیر پیشرفت ما را مشخص می‌کند.

سریع القلم با تفکیک میان آموزش آکادمیک و آموزش حسی اظهار داشت: آموزش علمی، دوره مند و محدود به چند سال است، اما آموزش حسی تا پایان عمر ادامه دارد و از اهمیت بیشتری در رشد فردی و اجتماعی برخوردار است.

وی افزود: یکی از مشکلات تاریخی ایران در مسیر توسعه، غایت‌گرایی بدون توجه به فرآیند است. ما ملت هدف محوری هستیم، اما فرآیندمحور نیستیم. در حالی که مللی چون چین و آمریکا به خوبی به اهمیت فرآیند در رسیدن به اهداف واقفند و نظامات خود را بر همین اساس بنا کرده‌اند.

سریع القلم در ادامه با اشاره به مهاجرت سرمایه‌گذاران جهانی گفت: در سال ۲۰۲۴، حدود ۸ هزار میلیونر وارد کشور امارات شدند و سرمایه‌گذاری کردند، در حالی که ۱۶ هزار میلیونر از چین مهاجرت کردند. یکی از دلایل اصلی این جابجایی، شفافیت فرآیندهای قانونی و مالیاتی، و سرعت در امور اداری در امارات است که این کشور را به مقصدی جذاب برای سرمایه‌گذاری تبدیل کرده است.

وی در توضیح مفهوم هوش حسی گفت: هوش حسی، نوعی آموزش غیر استدلالی است که به افراد کمک می‌کند تا با فشارها و تقاضاهای محیطی سازگار شوند. این هوش به ما یاد می‌دهد چگونه تعامل کنیم، تفاهم و اجماع بسازیم و به نتیجه برسیم.

سریع القلم ادامه داد: مغز احساسی ما، سریع‌تر از مغز منطقی تصمیم می‌گیرد؛ این موضوع نه فقط در زندگی فردی یا سازمانی، بلکه حتی در سیاست خارجی کشورها نیز مشهود است. بسیاری از تصمیمات سیاست خارجی ما مبتنی بر احساسات، نه عقلانیت، بوده‌اند.

استاد روابط بین الملل دانشگاه شهید بهشتی با تأکید بر لزوم پذیرش اشتباه و انعطاف‌پذیری در سیاست‌گذاری و مدیریت، افزود: ما هنوز نتوانسته‌ایم از فردگرایی به جمع‌گرایی عبور کنیم، در حالی که این تحول، پیش شرط اصلی توسعه یافتگی است. ما نیازمند بازنگری در شخصیت فردی و ملی خود هستیم.

سریع القلم اظهار داشت: قدرت واقعی یعنی توانایی ارائه دستور کار برای دیگران. ما نتوانستیم از حالت فردی به جمعی تغییر کنیم که این پیش شرط اصلی توسعه یافتگی است. اگر از کشوری ناراحت هستیم یا با سیاست خارجی آن مشکل داریم، باید آنقدر خودمان به قدرتمند کنیم که بتوانیم چانه زنی کنیم.

وی افزود: هوش حسی یعنی آگاه بودن از خود فهمیدن خود و فهمیدن دیگران، اینکه چگونه در برابر تکان‌ها خودمان را کنترل کنیم.

سریع القلم هوش حسی یعنی شناخت دقیق از خود، درک رفتارها و پیامدها، کنترل واکنش‌ها و آموختن از اشتباهات گذشته. این هوش، کلید موفقیت در زندگی فردی، مدیریت سازمانی و سیاست‌گذاری کلان است و بدون تمرین و تکرار، به دست نمی‌آید.